สารบาญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบาญตาราง	ญ
สารบาญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	16
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษา	17
1.5 นิยามศัพท์	18
บทที่ 2 กรอบแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	20
2.1 แนวคิดทฤษฎีในการศึกษา	20
2.2 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 สภาพทั่วไปและการใช้ปัจจัยการผลิตในจังหวัดเชียงใหม่	38
3.1 สภาพทั่วไป	38
3.2 สภาพการผลิตทางการเกษตร	44
3.3 ปัจจัยที่ใช้ในการผลิต	47
3.3.1 ปัจจัยที่ดิน	47
3.3.2 ปัจจัยแรงงาน	48
3.3.3 ปัจจัยทุน	51
3.4 กิจกรรมการผลิตและข้อจำกัดอื่นๆ	52
3.4.1 การกู้ยืมเงินทุน	52

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.4.2 ข้อจำกัดในการปลูกข้าวนาปรัง 52
3.4.3 รายได้และความแปรปรวนของรายได้ 53
3.4.4 รายได้เหนือต้นทุนเงินสดของพืชแต่ละชนิด 57

บทที่ 4 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา 58
4.1 แบบจำลองความเสี่ยงแบบ MOTAD 58

บทที่ 5 ผลการศึกษา 73
5.1 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ 78
5.2 เปรียบเทียบแผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับสภาพการเพาะปลูกจริง ของจังหวัดเชียงใหม่ 84
5.3 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาถึง ผลกระทบผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-จีน ในระยะยาว ที่มีต่อหอมหัวใหญ่ กระเทียม และหอมแดง 85
5.4 ความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างการผลิตมันฝรั่งกับหอมหัวใหญ่ กระเทียม และหอมแดง เมื่อมีความเสี่ยงด้านราคาและผลผลิตเข้ามาเกี่ยวข้อง 89

บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ 91
6.1 สรุปผลการศึกษา 91
6.2 ข้อเสนอแนะทางการศึกษา 93
6.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 94

เอกสารอ้างอิง 96

ประวัติผู้เขียน 100

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญตาราง

ตาราง		หน้า
1.1	ราคาที่เกษตรกรขายได้และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย	3
1.2	ปริมาณผลผลิตต่อไร่และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย	4
1.3	ราคาที่เกษตรกรขายได้และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่	6
1.4	ปริมาณผลผลิตต่อไร่และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่	8
1.5	รายได้ต่อไร่และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของรายได้ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่	11
1.6	เปรียบเทียบราคากระเทียม หอมหัวใหญ่ และหอมแดงก่อนและหลังทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA)	13
1.7	ราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัมของกระเทียม หอมหัวใหญ่ และหอมแดง ช่วงปีเพาะปลูก 2537/38 - 2546/2547	14
2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์หลีกเลี่ยงความเสี่ยงและโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนการเพาะปลูกที่เหมาะสม	28
3.1	ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์เป็นรายเดือน ปีพ.ศ.2546	40
3.2	ระบบการปลูกพืชรวมของจังหวัดเชียงใหม่	45
3.3	เนื้อที่เพาะปลูกของพืชแต่ละชนิด ตั้งแต่ปีเพาะปลูก 2542/43 - 2546/47	46
3.4	พื้นที่เพาะปลูกแยกตามเขตชลประทานของจังหวัดเชียงใหม่ ปีเพาะปลูก 2546/47	48
3.5	จำนวนแรงงานเกษตรในแต่ละเดือนของจังหวัดเชียงใหม่ ปีเพาะปลูก 2546/47	49
3.6	การใช้แรงงานแยกเป็นรายเดือนการผลิตพืชแต่ละชนิดเฉลี่ยต่อไร่	50
3.7	ต้นทุนเงินสดของการผลิตพืชแต่ละชนิด ปีเพาะปลูก 2546/2547	52
3.8	เนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรังของจังหวัดเชียงใหม่ ปีเพาะปลูก 2537/38 - 2546/2547	53

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.9 รายได้เฉลี่ยต่อไร่และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน ของรายได้ของพืชที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ 55
3.10 ส่วนเบี่ยงเบนของรายได้เฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกพืชแต่ละชนิด ปีเพาะปลูก 2537/38-2546/47 56
3.11 รายได้เหนือต้นทุนเงินสดของการผลิตพืชแต่ละชนิด ปีเพาะปลูก 2546/2547 57
5.1 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง ทางด้านรายได้ และสมมติฐานเกษตรกรปลูกตามชนิดและจำนวนของพื้นที่ เพาะปลูกทางการเกษตร ในปีเพาะปลูก 2546/47 75
5.2 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง ทางด้านรายได้ และสมมติฐานเกษตรกรปลูกพืชโดยพิจารณาถึงความเสี่ยง และ ผลตอบแทนที่ได้รับต่อไร่ ปีเพาะปลูก 2546/47 76
5.3 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง ทางด้านรายได้ และสมมติฐานเกษตรกรปลูกพืชชนิดอื่นแทนกระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ และกำหนดพื้นที่เพาะปลูกกระเทียม หอมแดง และหอมหัวใหญ่ มากที่สุดเท่ากับพื้นที่เพาะปลูก ทางการเกษตร ในปีเพาะปลูก 2546/47 77
5.4 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง ทางด้านรายได้ ปีเพาะปลูก 2546/47 82
5.5 แผนการเพาะปลูกที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง ทางด้านรายได้ เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-จีน ในระยะยาว ที่มีต่อหอมหัวใหญ่ กระเทียม และหอมแดง ปีเพาะปลูก 2546/47 86

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญภาพ

รูป		หน้า
2.1	เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต (production possibility curve) เส้นรายได้ที่เท่ากัน (isorevenue line)และจุดดุลยภาพที่ผู้ผลิตได้รับกำไรสูงสุด(E)	21
2.2	การตัดสินใจเลือกปลูกพืชตามข้อจำกัดเกี่ยวกับที่ดินของเกษตรกร	21
2.3	การตัดสินใจเลือกปลูกพืชตามข้อจำกัดที่ดินและข้อจำกัดเงินทุนของเกษตรกร	22
2.4	กฎการตัดสินใจแบบ E-V ภายใต้สถานการณ์แห่งความเสี่ยงโดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่คาดหวัง (E) กับความแปรปรวนของรายได้ (V)	24
3.1	อาณาเขตติดต่อของจังหวัดเชียงใหม่	39
4.1	แบบจำลองความเสี่ยงแบบ MOTAD ของแบบจำลองที่หนึ่ง โดยย่อ	69
4.2	แบบจำลองความเสี่ยงแบบ MOTAD ของแบบจำลองที่สอง โดยย่อ	71
5.1	แนวทางการผลิตที่เหมาะสม (เส้น E-V frontier) ของแบบจำลองความเสี่ยง MOTAD	83
5.2	แนวทางการผลิตที่มีความเหมาะสม (เส้น E-V frontier) ของแบบจำลองความเสี่ยง MOTAD เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบ FTA ไทย-จีน ในระยะยาว ที่มีต่อหอมหัวใหญ่ กระเทียม และหอมแดง	88

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved